

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

07 Şubat 2019

Sayı : 30824082/610- 32038
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (1 Adet- 3 Sayfa)
- Cevap yazısı (39 Adet, 91 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR'İN
TBMM 7/1401 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Ordu'da yaşanan sel, büyük bir zarara neden olmuştur. Edindiğimiz bilgilere göre, Ünye, Fatsa ve Perşembe ilçeleri başta olmak üzere 7 ilçede derelerin taşmasıyla 8 büyük köprü çömüş, heyelan ve yıldırım düşmesi sonucu 7 kişi yaralanmıştır. Binlerce araç yollarda, yüzlerce kişi de bulundukları ilçe ve köylerde mahsur kalmış; 500 bin kişinin etkilendiği felakette ilçe merkezlerinde ve köylerde onlarca bina tedbir amacıyla boşaltılmıştır. 550 fındık işçisi tahliye edilmiş, üreticilerin topladığı 30 tona yakın fındık selle birlikte Karadeniz'e akmış, pek çok hayvan da yaşamını yitirmiştir. Yetkililer, sel felaketinin bir doğal afet olduğunu iddia ederken, uzmanlar ise gerçek nedenin yanlış kentleşme politikaları ve kar hırsı olduğunu ifade etmektedirler.

Bölgede Bakanlığın açıkladığı 48 HES projesinden 20'si faaliyettedir. Yapılan havza değişikliklerinde dere yatakları tahrip edilmekte ve dere yatakları yol yapımlarında çıkan hafriyatla doldurulmaktadır. Aynı zamanda bölgede, Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan Akdeniz yolu, "yeşil yol", HES'lere ya da maden ocaklarına ulaşım yolları gibi pek çok yol çalışması, projesiz kıyı dolguları ile birlikte maden faaliyetleri de devam etmektedir. İnşaat çalışmaları sırasında duvar çekmek, eğim vermek gibi işlemler yapılmadığı için yoğun yağışlarda toprak yumuşamakta ve heyelanlar bölgede çok daha sık görülmektedir. Sadece Fatsa ve Ünye'de Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün toplamda 337 sondaj çalışması mevcuttur. Son dönemde Ordu'da sondaj çalışmaları ve inşaat-sanayi nedeniyle çok sayıda ağaç kesilmiştir. Betonlaşma da bölgede suyun toprakla buluşmasını engellemektedir.

Bu bağlamda,

1-İklim değişikliğini tetikleyen inşaat, maden ve HES çalışmalarının Ordu'ya verdiği zarara ilişkin bir incelemede bulundunuz mu? Felaketin yaşandığı bölgede halk sağlığını korumak için ne gibi önlemler aldınız?

2-Tespitlerinize göre Ordu'da yaşanan selin yol açtığı zararın boyutu nedir? Kaç kişi yaralanmış, kaç hayvan yaşamını yitirmiş, çiftçiler ne kadar mahsulünü kaybetmiş; kaç ev, işyeri, yol ve köprü hasar görmüştür?

3-Bu zarar nasıl telafi edilecektir? Zararın kamu bütçesinde oluşturacağı yük ne kadar olacaktır?

4-Dere havzalarının değiştirilmesi, hafriyatla doldurulması, inşaat çalışmaları sırasında duvar çekmek, eğim vermek gibi işlemlerin yapılmaması, kıyılarda plansız dolguların yapılması, betonlaşma gibi ekosisteme zarar vererek sel felaketine yol açan ihmaller dizisinden kimler sorumludur?

5-Aynı felaketi bir daha yaşamamamız için yaşanabilecek felaketlerle ilgili uzun süredir uyarıda bulunan uzmanların ve sivil toplumun önerilerini karar alma mekanizmalarına katmak

için bir girişiminiz olacak mı?

6-Karadeniz Sahil Yolu Projesinin doğaya ve şehirlere tahribatını öngörüp, buna karşı esaslı bir mücadele yürütürken öldürülen meslektaşım Av. Cihan Eren'in anısına bir çevre anıtı dikilmesi konusunda girişimde bulunmayı ve ekolojik dengeyi dikkate alan bir şehircilik ve sanayi politikası izlemeyi hedefliyor musunuz?

CEVAPLAR:

Ordu ili'nin Perşembe, Fatsa, Ünye, Çaybaşı ve İkizce ilçelerinde etkili olan sel ve su baskını felaketiyle ilgili olarak incelenen binaların hasar derecelerine göre dağılımını gösteren Kesin Hasar Tespiti İcmali Ek-Tablo.1'de yer almaktadır.

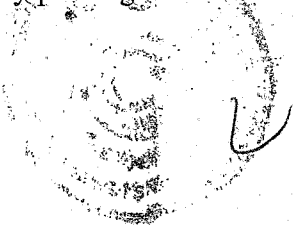
Karadeniz Bölgesinde kentlerimizde yaşanan sel, taşkın ve heyelan gibi önemli ekonomik, sosyal ve çevresel zararlara sebep olan afetlerin sayı ve sıklığının artması ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine uyum sağlanarak Karadeniz Bölgesi'ndeki kentlerin iklim değişikliğine karşı direncinin artırılması amacıyla Bakanlığımız koordinasyonu ve teknik desteği ile bölgesel ve kent ölçeğinde iklim değişikliğine uyum stratejilerinin hazırlanmasına ilişkin çalışmalar başlatılmıştır. Bu kapsamda, bölgesel uyum çalışmalarının ilki olacak Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı'nın hazırlanması amacıyla bir Çalışma Grubu oluşturulmuştur.

Çalışma Grubunun gerçekleştireceği çalışmalar;

- Öncelikli uyum ihtiyaçlarının ve sorumlu kurumların ve paydaşların belirlenmesi,
- Bölgesel uyum platformunun oluşturulması (farkındalık, iletişim, erken uyarı),
- İklim değişikliği sonucu ortaya çıkan mevcut etkilerin ve ortaya çıkması muhtemel risklerin tanımlanması,
- Sektörel ve bölgesel etkilenebilirliğin belirlenmesi,
- Etkilenebilirlik haritalarının oluşturularak CBS sistemine bütünleştirilmesi,
- Uyum faaliyetlerinin belirlenmesi,
- Fayda maliyet analizlerinin yapılması,
- Eylemlerin önceliklendirilmesi,
- Uygulama takvimi, finansman, başarı göstergeleri, somut çıktıları içerecek şekilde Karadeniz Bölgesi için İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı'nın oluşturulması,
- Bölgesel ve il düzeyinde izleme ve değerlendirme planı yapılmasıdır.

Çalışma Grubu kapsamında Cumhurbaşkanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yer almaktadır.

3621 Kıyı Kanununun 13. Maddesi uyarınca bu kanun kapsamında kalan alanlardaki uygulamaların kontrolü; belediye mücavir alan sınırları içinde belediye, dışında ise valiliklerce yürütülmektedir. Ayrıca, belediye dere yataklarında taşkınların önlenmesi ve yol açtığı kayıpların giderilmesi konularında DSİ Genel Müdürlüğü'nün görevleri bulunmaktadır.

Ek-Tablo.1

T.C.
ORDU VALİLİĞİ
İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü

KESİN HASAR TESPİT İCMALİ

İL : ORDU
İLÇE :
BELDE :
MAH./KÖY :

AFETİN TÜRÜ : 5
AFETİN TARİHİ : 08.08.2018
NÜFUS :
HANE :

15/08/2018 TARİHİ İTİBARIYLA

İNCELENEN BİNA, KONUT, AHIR VE İŞYERİ SAYISININ HASAR DERECELERİNE GÖRE DAĞILIMI

	YIKIK-AĞIR					ORTA					AZ					HASARSIZ					D.DİŞİ	
	BİNA	KONUT	AHIR	İŞYERİ	DEPO	SAMANLIK	BİNA	KONUT	AHIR	İŞYERİ	DEPO	SAMANLIK	BİNA	KONUT	AHIR	İŞYERİ	DEPO	SAMANLIK	METRUK			
PERŞEMBE								1		1			2				7		1	1		
FATSA			1										3		1	1		1				
ÜNYE		6			3			2					22	4	6	2		8		5		
ÇAYBAŞI					1			1					16	1	1	5		6	1	1		
İKİZCE		2						2					4	3		3		1	15			
KESİN HASAR TESPİT SONUCU		8	1	4				5	1	1			47	8	7	11	2	15	22	1	1	7

Not: İcmale dahil olmayan ..... tane Metruk (Eski -Terk) yapı vardır.

TANZİM EDENLER

